

Obremenitveni testi EU

Tretje leto zapored bodo v EU potekali obremenitveni testi izbranih bank EU. V obremenitvenih testih EU prvo leto (leta 2009) za razliko od lani in letos slovenske banke niso sodelovale. **Od slovenskih bank bosta letos v vzorec neposredno vključeni dve največji banki (NLB in NKBM), nekatere hčerinske banke, ki poslujejo v Sloveniji, pa posredno preko nadrejenih bank v tujini. Delež bank, zajet v izvajanje obremenitvenih testov, je enak lanskem, in sicer pokriva najmanj 50% nacionalnega bančnega trga in preko 60% bančnega sistema EU.** Obremenitveni testi EU so eno od nadzorniških orodij, ki se uporablja za ocenjevanje odpornosti posameznih bank in celotnega bančnega sistema na izredne, a hkrati še verjetne dogodke.

Za izvedbo **obremenitvenih testov EU** je zadolžena **European Banking Authority (EBA)** v sodelovanju z nacionalnimi bančnimi nadzorniki, Evropsko centralno banko, Evropskim odborom za sistemska tveganja in Evropsko Komisijo. Dne 18. 3. 2011 so bili na spletni strani EBE objavljeni scenariji in metodologija za izvedbo obremenitvenih testov (<http://www.eba.europa.eu/News--Communications/Year/2011/The-EBA-publishes-details-of-its-stress-test-scena.aspx>).

Obremenitveni test EU bo izveden za posamezno banko, pri čemer **osnovo za izračun predstavljajo konsolidirani podatki.** Cilj obremenitvenega testa EU je oceniti odpornost bančnega sistema EU in še posebej kapitalsko trdnost individualnih bank, na hipotetične stresne dogodke ter upošteva precej restriktivne omejitve določene s strani nadzornikov. Obremenitveni test EU bo izveden po t. im. "bottom up" pristopu, kar pomeni, da banke same izvedejo obremenitveni test na podlagi restriktivnih in znotraj EU enotno predpisanih scenarijev.

Banke so na podlagi objavljenih scenarijev in metodologije že pristopile k izvedbi obremenitvenih testov EU. Nacionalni bančni nadzorniki bodo rezultate obremenitvenih testov, prejetih s strani v vzorec vključenih bank, EBI predložili **najkasneje do 29. aprila 2011.** Po tem datumu bo EBA v sodelovanju z nekaterimi nacionalnimi bančnimi nadzorniki ter Evropsko centralno banko izvedla podroben proces preverjanja rezultatov obremenitvenih testov ter uporabljenih metodologij. Omenjen proces bo zaključen **do konca maja 2011.**

Objava rezultatov obremenitvenih testov je predvidena **do konca junija 2011,** skupaj z razkritjem ukrepov za pomoč bankam, ki se bodo v testu izkazale kot posebej ranljive. **Vzporedno bodo potekali tudi obremenitveni testi zavarovalniškega sektorja pod okriljem European Insurance and Occupational Pensions Authority (EIOPA).**

Obremenitveni testi EU temeljijo na trenutno veljavni kapitalski ureditvi, in še ne upoštevajo regulatornih zahtev Basla III. Kljub temu letošnja vaja obremenitvenega testa EU predpostavlja konzervativnejši pristop glede definicije in višine kapitala ter bolj podrobna razkritja sestavin kapitala kot lani. Natančna definicija kapitala in praga za uspešno izveden test bosta znana in objavljena naknadno.

Enako kot v letu 2010, sta tudi letos predvidena **dva makroekonomska scenarija,** in sicer **osnovni** (baseline) in **neugodni** (adverse) **za leti 2011 in 2012,** ki sta jih pripravili Evropska komisija in Evropska centralna banka. Predpostavke osnovnega scenarija temeljijo na napovedih Evropske komisije iz jeseni 2010, neugodni scenarij pa je pripravila Evropska centralna banka in vključuje gibanja ključnih makroekonomskih indikatorjev (npr. BDP, cen nepremičnin, obrestnih mer, verjetnost neplačila države).

Banke bodo v obremenitvenih testih EU izhajale iz statičnih bilanc stanja in izkazov poslovnega izida. Dogovorjena je bila ničelna rast ("zero growth") kategorij bilance stanja in izkaza poslovnega izida za oba scenarija. Predpostavlja se, da banke skozi celoten časovni horizont obremenitvenih testov ohranjajo nespremenjeno vrsto in strukturo poslov.

V ospredju obremenitvenih testov EU ostajata kreditno in tržno tveganje, na podoben način kot lani bo vključeno tudi deželno tveganje. Ocena likvidnostnega tveganja ni sestavni del te vaje, pri čemer bo likvidnostni profil posameznih bank ocenjen v posebnih tematskih pregledih, ki jih bo prav tako koordinirala EBA in so namenjeni zgolj nadzorniškim potrebam.

Ne glede na obremenitvene teste EU, **v Banki Slovenije že nekaj let od bank in hranilnic, zahtevamo redno letno izvajanje mikro obremenitvenih testov, tako na podlagi lastnih scenarijev bank kot tudi scenarijev posredovanih s strani Banke Slovenije kot nadzornika.** Z namenom zagotavljanja čim večje konsistentnosti in primerljivosti rezultatov obremenitvenih testov so strokovne službe Banke Slovenije tudi letos pripravile enoten opis več scenarijev in jih posredovale v izvedbo bankam. Eden od teh scenarijev je tudi scenarij obremenitvenega testa EU. Rezultati omenjenih obremenitvenih testov javno ne bodo objavljeni, saj so namenjeni nadzorniškim potrebam.